

การยกเลิกสัญญาจ้างชั่วคราวก่อนครบกำหนดสัญญา

กลุ่มงานวินัยและนิติการ
กลุ่มบริหารงานบุคคล สพป.อุทัยธานี เขต ๒

ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่หากขาดอัตรากำลังของข้าราชการในการปฏิบัติงานก็มักจะมีการจ้างบุคคลภายนอกเพื่อเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ภารกิจในความรับผิดชอบสามารถขับเคลื่อนไปได้ ซึ่งอัตรากำลังดังกล่าวหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดจ้างโดยทำเป็นสัญญาจ้างชั่วคราว หากพบว่า ในระหว่างที่สัญญาจ้างยังไม่สิ้นสุดตามห้วงระยะเวลา/ข้อตกลงระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ผู้ว่าจ้างจะสามารถบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนได้หรือไม่ หากหน่วยงานของรัฐในฐานะผู้ว่าจ้างมีเหตุผลแห่งความจำเป็นที่จะต้องเลิกจ้าง ในวันนี้นี้จึงได้นำอุทธรณ์คดีปกครองที่เกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนสัญญาจ้างจะสิ้นสุดตามเงื่อนไขแห่งระยะเวลา เนื่องจากหน่วยงานของรัฐได้รับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังเพิ่ม เพื่อทดแทนการจ้างชั่วคราวมาฝาก โดยมีใจความว่า “มูลคดีเกิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุตรธานี เขต ๓ ได้รับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่ม ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัด จึงได้ดำเนินการเลือกสรรพนักงานราชการในตำแหน่งครูผู้สอน และบรรจุนาย ธ. ผู้สอบได้เป็นพนักงานราชการและบอกเลิกสัญญาจ้างชั่วคราวตำแหน่งครูอัตราจ้างกับผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม เพราะเลิกจ้างก่อนจะครบกำหนดเวลาและทำให้ได้รับความเดือดร้อน จึงฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินค่าจ้างนับแต่วันที่เลิกจ้างถึงวันสิ้นสุดสัญญาจ้างคือนับแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาจ้างเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายและต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การเลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นดุลพินิจของส่วนราชการที่จะพิจารณาตามความเหมาะสมและเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เรื่อง การบริหารงานบุคคลลูกจ้างชั่วคราว ข้อ ๖ ของหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๗.๖/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๒ และตามสัญญาจ้างที่กำหนดให้สัญญาสิ้นสุดลงเมื่อผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญาจ้างเมื่อมีการยุบหรือเลิกตำแหน่งหรือยุบส่วนงาน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการและได้สรรหาบุคคลเข้าเป็นพนักงานราชการในตำแหน่งครูผู้สอนโดยทำสัญญาจ้างนาย ธ. เป็นพนักงานราชการ ตำแหน่งครูผู้สอนทดแทนลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งครูผู้สอนนั้น ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของอัตรากำลังลูกจ้างชั่วคราวเป็นอัตรากำลังพนักงานราชการตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนด มีผลเป็นการเลิกตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อยู่เดิมแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีก่อนสิ้นสุดสัญญาเนื่องจากมีการเลิกตำแหน่งดังกล่าว จึงเป็นไปโดยชอบตามเงื่อนไขของสัญญาจ้างและเมื่อเป็นการบอกเลิกสัญญาจ้างโดยชอบตามเงื่อนไขของสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิได้กระทำความผิดสัญญาต่อผู้ฟ้องคดี จึงไม่จำต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๔๓/๒๕๕๙)

จากคดีนี้เห็นได้ว่า การเลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นดุลพินิจของส่วนราชการ แต่การใช้ดุลพินิจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมด้วย โดยเฉพาะจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงเป็นไปตามนั้น แม้จะยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาจ้างส่วนราชการในฐานะผู้ว่าจ้างก็มีอำนาจเลิกจ้างได้^๑

^๑ อนุญาภา ไชยคำมี. ๒๕๕๙. หนังสือพิมพ์ส่องใต้. ๑๕ ตุลาคม.